

Fylkesmannen i Vestfold

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep

0030 OSLO

Vår saksbehandler / telefon:
Jan Helge Kaiser
33 37 11 61

Deres referanse:

Vår referanse:
2013/7762
Arkivnr: 321

Vår dato:
21.01.2014

Høringsinnspill til rapport fra arbeidsgruppe som har vurdert brann- og redningsvesenets organisering og ressursbruk (brannstudien)

Fylkesmannen i Vestfold viser til invitasjon fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD) om å sende inn høringsuttalelser til brannstudien.

Innledningsvis vil Fylkesmannen påpeke at studien fremstår som en godt oppbygget og begrunnet studie, med gode analyser som grunnlag for konklusjoner og anbefalinger. Fylkesmannen støtter hovedtrekkene og anbefalingene men vil understreke enkelte forhold av betydning for studien og videre fremdrift.

Studien beskriver en fremtidig organisering av brann- og redningsressursene innenfor rammen av hvert fylke. Dette er etter Fylkesmannens oppfatning en riktig tilnærming. For det første vil det styrke mulighetene for helhetlig planlegging og styring av ressursene i fylket. Historien har vist at vi i begrenset grad er i stand til å forutse neste store hendelse. Beredskapen må derfor etableres slik at det gir god grunnberedskap uansett hendelse – stor eller liten. En reduksjon av antall strukturer og ansvarlige myndigheter er derfor et riktig tiltak. Løsningen som skissert i brannstudien innebærer også at antall definerte organisatoriske grenser reduseres. Dette er i seg selv en gevinst.

Under forutsetning av at grensene for de interkommunale utvalg for akutt forurensning (IUA) justeres, vil det gi muligheter for å forebygge/ivareta beredskap for akutt forurensning parallelt med redningsinnsats, og under samme organisasjon. Dagens løsning er oppstykket, da det i realiteten er brannvesenet som også ivaretar håndtering av akutt forurensning, men da i en annen rolle.

Beredskapen må fortsatt være lokal, men anbefalingen i studien gir mulighet for å planlegge med en regional forsterkning og ikke minst gir den mulighet for å ivareta eskalerbar ledelse. Modellen med fylkesenheter støtter Enhetlig Ledelsesystem (ELS) som er etablert som modell for både brann og redning og beredskap ved akutt forurensning. Imidlertid er det behov for å understreke at behovet for lokal beredskap fortsatt ivaretas. Dette handler både om opplevd trygghet, men ikke minst så er det viktig å ta med den dugnadsvilje og lokalkunnskap som deltidsbrannvesen er en eksponent for. Dette kan, slik Fylkesmannen anser det, ivaretas innenfor rammen av studiens

anbefalinger. Det innebærer at en regional organisering bør ivareta og videreføre både heltidsberedskap og deltidsberedskap.

Fylkesmannen gjennomfører øvelser for og tilsyn med kommunene i fylket. Det er Fylkesmannens erfaring at kommuner som setter ut ansvaret for brann-og redning til interkommunale selskap mister noe av nærheten til fagkompetansen som brannsjef og hans/hennes organisasjon representerer. Dette er et vesentlig forhold som det er viktig at en ny organisering ivaretar, slik at brannsjef fortsatt kan ha en sentral rolle for å bistå øvrige deler av kommunens forebygging og beredskapsarbeid. Brannsjef, som rådmannens kanskje fremste beredskapsfaglige rådgiver bør være representert i kommunenes kriseledelse og bør støtte utvikling av analyser og planverk i kommunen. I de fleste hendelser som er definert i en kommunes ROS-analyse vil brannvesenet være en sentral premisseleverandør for kommunens håndtering av hendelsen. Brannsjefens deltakelse i kommunens øvrige beredskapsarbeid vil være et bidrag for å styrke samarbeidet på tvers i kommunen mot utsatte grupper, ref NOU 2012:4 Trygg hjemme. NOU'en peker på utsatte grupper og at samarbeid mellom brann og helse vil være et målretta tiltak. Det vil være mulig å ivareta brannvesenets nærhet til den enkelte kommune innenfor brannstudiens ramme, forutsatt at det avsettes ressurser for å ivareta disse oppgavene i et fylkesbrannvesen.

Studien viser at arbeidsgruppen mener at tiden nå er inne for at Sivilforsvaret og de fremtidige brann-og redningsressursene kan samorganiseres. Fylkesmannen støtter dette synet. I de fleste hendelser vil Sivilforsvaret være en forsterkningsressurs for brann-og redningsinnsats. En samordning vil reddykke prinsippene for samfunnssikkerhet og beredskap (ansvar, likhet, nærhet og samvirke). Forebygging og beredskap kan planlegges helhetlig innen hvert fylke, enten det er hverdagshendelser eller større hendelser, materielle verdier/miljø eller liv og helse, krig eller fred.

Det kanskje fremste argumentet for å følge anbefalingene fra studien er at den vil styrke samfunnets evne til å håndtere klimarelaterte hendelser. Flom, ras, skred og skogbrann er alle typiske hendelser hvor omfang og hyppighet kan knyttes til klimaendringer. Disse hendelsene utfordrer kommunenes og samfunnets evne til å mobilisere personellkrevende innsatser, over tid. Brannstudiens anbefalinger vil være et tiltak for helhetlig ressursplanlegging og ikke minst ledelse av store og langvarige innsatser.

Med bakgrunn i erfaringene etter forsøk å etablere et felles brannvesen for alle kommunene i Vestfold i 2008, legger Fylkesmannen til grunn at det vil være behov for statlig styring for å lykkes med å gjennomføre anbefalingene i studien. I tillegg bør også studien sees i sammenheng med øvrige reformprosesser mot kommunene.

I den videre prosess med behandling av studien vil Fylkesmannen i Vestfold anbefale informasjonshåndteringen rundt studien styrkes. I flere medieoppslag om studien fremstilles det som om at studien anbefaler en reduksjon av ressurser og en sentralisering av ressursene. Fylkesmannen oppfatter dette som et uttrykk for bekymring om opplevd trygghet og et inntrykk av at ressursene vil sentraliseres. Hjelpen til den enkelte nødstilte vil da også ha lengre responstid. Dette er forhold som fort blir trukket fram og som det er nødvendig å nyansere, dersom det ønskes legitimitet og tilslutning til prosessen.

Fylkesmannen i Vestfold ber om å bli tatt med i vurderingen dersom det besluttes å etablere en pilot. I 2008 ble det utredet mulighetene for et felles brannvesen for Vestfold. Dette resulterte i Vestfold Interkommunale brannvesen (VIB), som dekker kommunene Tønsberg, Nøtterøy, Tjøme, Horten, Holmestrand og Re. Svelvik og Sande inngår i Drammenregionens Interkommunale brannvesen, Hof og Lardal inngår i Kongsberg brann-og redning, mens Sandefjord, Stokke og

Andebu har felles brannvesen. Larvik kommune opprettholder eget brannvesen, men samarbeider med Sandefjord, Stokke og Andebu om overordnet vakt. VIB er også vertsbrannvesen og har lederen for Vestfold IUA. Dersom det etableres en pilot vil Fylkesmannen fremme et nytt initiativ ovenfor kommunene for å søke tilslutning til å etablere ett brann-og redningsvesen i fylket.

Med hilsen
Fylkesmannen i Vestfold

Erling Lae

Jan Helge Kaiser
fylkesberedskapssjef

